

RECENZIJA KOMENTARJA ZAKONA O DEDOVANJU

Zakon o dedovanju (ZD) je bil sprejet leta 1976, potem ko je po ustavnih amandmajih iz leta 1971 urejanje dedovanja in postopka v dednih zadevah prešlo iz zvezne pristojnosti v republiško. Temeljil je na prejšnjem zveznem jugoslovanskem Zakonu o dedovanju iz leta 1955, pri novih določbah pa je zakonodajalec upošteval novejša ustavnopravna izhodišča, spremembe republiške družinske zakonodaje in predloge za izboljšave iz sodne prakse. Republika Slovenija je ob osamosvojitvi zakon prevzela v svoj pravni red. Zakon je napisan v najboljši zakonodajni maniri. Odlikujejo ga jasne in kratke določbe, ki s svojo pomensko odprtostjo sodnikom zagotavljajo nujno potreben prostor za razlago glede na raznolike in velikokrat presenetljive okoliščine primerov.

Prav unikatnost življenjskih primerov in njihova prepojenost z zapletenimi družinskimi odnosi uvršča dedne zadeve med tiste, ki od sodnikov, odvetnikov in notarjev terjajo ne le odlično poznavanje prava, temveč tudi treba modrost za razumevanje kompleksnosti medosebnih odnosov in njihovega vpliva na reševanje premoženjskih razmerij. Sestava zapuščin je lahko zelo pestra, zato je za urejanje dednopravnih razmerij treba poleg dednega dobro poznati najmanj še obligacijsko, stvarno in gospodarsko pravo. V zakonu poudarjena skrb zapuščinskega sodnika in notarjev za varovanje pravic udeležencev pa je povezana tudi z veliko odgovornostjo za pravilno postopanje z dednimi izjavami in spretnostjo pri oblikovanju življenjskih in izvršljivih dednih dogovorov in pogodb z dednopravnimi elementi. Vsa ta leta smo si pri iskanju najboljših rešitev sicer lahko pomagali z odličnimi učbeniki prof. dr. Alojzija Finžgarja, prof. dr. Karla Zupančiča in prof. dr. Viktorije Žnidaršič ter z leta 1964 v Zagrebu izdanim izvrstnim komentarjem hrvaškega Zakona o nasljeđivanju avtorjev dr. Milana Kreča in Đura Pavića. Vendar smo pogrešali delo, ki bi združevalo vsa teoretična in zlasti tudi novejša praktična spoznanja na enem mestu. In prav to nam prinaša ta prvi komentar ZD v slovenskem pravnem prostoru.

Urednikoma je uspelo v skupni podjem združiti 25 odličnih pravnih strokovnjakov z zelo različnimi poklicnimi izkušnjami. To je velika dragocenost pričujočega Komentarja Zakona o dednem pravu, vendar tudi izziv za uredniško delo pri prizadevanju za čim večjo uravnoteženost prispevkov, tako po obsegu kot po pristopu. Med avtorji so vodilni poznavalci dednega prava: univerzitetne profesorice, izkušeni sodniki z vseh treh stopenj sojenja, odvetnice in notar. Glede na to, ali imajo več izkušenj z delom na znanstvenoraziskovalnem področju ali pa v notarski oziroma sodni praksi, so jim bile v delo zaupane tiste določbe zakona, pri katerih je njihovo bogato znanje lahko najbolje izkoriščeno. Pri nekaterih določbah je namreč zelo pomembna njihova ustavnopravna dimenzija, pri drugih je zaradi nedorečene sodne prakse posebej dobrodošel še primerjalno pravni prikaz, največkrat nemške in hrvaške pravne ureditve in sodne prakse, pri tistih določbah, ki so izrazito tehnične narave, pa je za

uporabnike najpomembnejša predstavitev v praksi preverjenih rešitev. Pri določbah, ki se nanašajo na uporabo Uredbe (EU) št. 650/2012 in sestavo mednarodne oporoke je seveda pomembno dobro poznavanje mednarodnega zasebnega prava. ZD je poseben tudi v tem, da poleg materialnopravnih vsebuje tudi procesne določbe. Zaradi subsidiarne uporabe določb pravnega postopka v zapuščinskem postopku je zelo dobro, da so komentiranje najzahtevnejših procesnih določb prevzeli sodniki, ki imajo znanje in izkušnje tako pri reševanju klasičnih pravnih kot nepravdnih in zapuščinskih zadev.

Posredovanje znanja drugim je izraz osebne zavezanosti razvoju posameznika in družbe, je plemenito dejanje, ki presega meje časa in prostora. Zato avtorjem, urednikoma in izdajatelju prvega komentarja ZD izrekam pohvalo in zahvalo za odlično opravljeno delo.

dr. Mateja Končina Peternel,
vrhovna sodnica, Vrhovno sodišče Republike Slovenije

